

Ffurflen Flynyddol Cyngorau Cymuned a Chyngorau Tref yng Nghymru ar gyfer y Flwyddyn a Ddaeth i Ben ar 31 Mawrth 2021

DEWIS IAITH

Nodwch sut yr hoffech i ni gyflwynu a chi yn ystod yr archwiliad. Noder y bydd hysbysadau archwilio yn cael eu cyhoeddi'n ddwyieithog.

	Is	Na
CYBRAEG	☒	☐

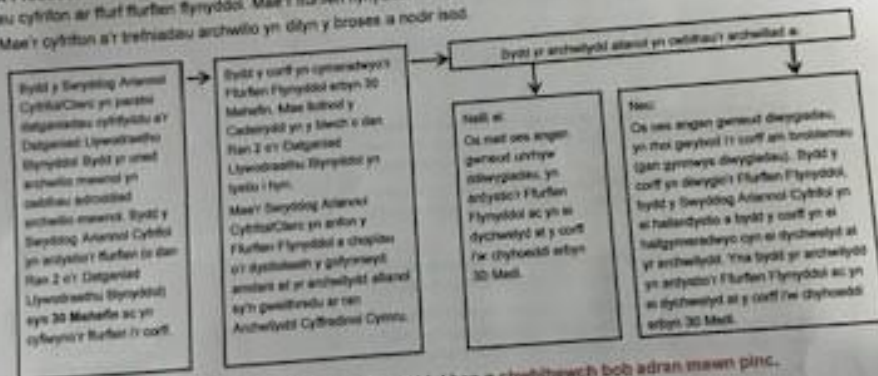
	Is	Na
SAESNEG	☐	☐

	Is	Na
DWYIEITHOG	☐	☐

Y CYFRIFON A'R BROSES ARCHWILIO

Mae Adran 12 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 yn ei gwneud yn ofynnol i gyngorau cymuned a chyngorau tref (a'u cyd-bwylogau) yng Nghymru lunio eu cyfrifon bob blwyddyn hyd at 31 Mawrth a sicrhau bod Archwilydd Cyffredinol Cymru yn archwilio'r cyfrifon hynny. Mae Rheolad 14 o Reoladau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 yn nodi bod yn rhaid i gyfrif flywodraeth leol fel h.y. y rhai hynny ag incwm a gwarant sy'n fali na £2.5 miliwn baratoi eu cyfrifon yn unol â'r arferion proffesiynol.

Noder yr arferion proffesiynol ar gyfer cyngorau cymuned a chyngorau tref a'u cyd-bwylogau yng nghyhoeddus Llais Cymru/Cymdeithas Clerod Cyngorau Lleol, *Governance and accountability for local councils in Wales - A Practitioners' Guide* (y Canllaw i Ymarferwyr). Mae'r Canllaw i Ymarferwyr yn ei gwneud yn ofynnol iddynt baratoi eu cyfrifon ar ffurf furflen flynyddol. Mae'r furflen flynyddol hon yn bodloni gofynion y Canllaw i Ymarferwyr. Mae'r cyfrifon a'r trefnadau archwilio yn dilyn y broses a nodir isod.

Darllewch y canllawiau ar gwebhau'r Furflen Flynyddol hon a chwblhewch bob adran mewn pinc.

CYMERADWYO'R FFURFLEN FLYNYDDOL

Mae'n rhaid i'r cyngor gymeradwyo'r furflen flynyddol CYN i'r cyfrifon a'r dogfennau ategol fod ar gael i'r harchwilio'n gyhoeddus o dan adran 30 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Yr archwilydd sy'n gweithredu ar ran yr Archwilydd Cyffredinol fydd yn cwblhau Tystysgrif Archwilio ac adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru. NI CHAIFF y Clerc/Swyddog Ariannol Cyfrifol, y Cadeirydd na'r archwilydd mewnol eu cwblhau.

Caiff ffurfienni a archwilydd ac a ardystiwyd eu dychwelyd i'r corff at ddibenion cyhoeddi ac arddangos y datganiadau cyfrifoldeb, y Datganiad Llywodraethu Blynnyddol a thystysgrif ac adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Datganiadau cyfrifyddu 2020-21 ar gyfer:

Enw'r corff:

CYNGOR BEO LANFILLANGEL GŴN MYFAR

	Y flwyddyn a ddadeth i ben		Nodiadau a chanllawiau i'r sawl sy'n llenwi'r cyfrifon				
	31 Mawrth 2020 (C)	31 Mawrth 2021 (C)					
Datganiad o incwm a gwarant/derbyniadau a thaliadau							
1. Balansau a ddigwyd ymlaen	£49,273	£47,768	Cyfanswm y balansau a'r cronfeydd wrth gefn ar ddechrau'r flwyddyn fel y'u cofnodwyd yn y cofnodion ariannol. Rhaid iddo fod yn gyson â Llinell 7 y flwyddyn flaenorol.				
2. (+) Incwm o drethiant leoliadol	£4,800	£4,800	Cyfanswm yr incwm a dderbyniwyd/derbyniadwy yn ystod y flwyddyn o drethiant lleoli (praecept) neu ardol/cyfraniad gan brif gyrrf.				
3. (+) Cyfanswm derbyniadau eraill	£307	£5082	Cyfanswm incwm neu dderbyniadau a gofnodwyd yn y llyfr arian parod lafr symlau a gynhwysir yn llinell 2. Mae'n cynnwys grantiau cymorth, dewisol a refferiw.				
4. (-) Costau staff	£1,120	£1200	Cyfanswm gwarant neu daliadau a wnaed i bob gweithiwr cyflogedig ac ar ei ran. Dylech gynnwys cyflogau, TWE ac Yswiriant Gwladol (cyflogaon a chyflogwyr), cyfraniadau pensiwn a threuliau cysylliedig, e.e. costau lathfynu.				
5. (-) Llog ar benthyciadau ad-daliadau cyfalef	-	-	Cyfanswm gwarant neu daliadau cyfalef a llog a wnaed yn ystod y flwyddyn ar benthyciadau allanol (os o gebl).				
6. (-) Cyfanswm taliadau eraill	£5,992	£1652	Cyfanswm gwarant neu daliadau fel y'u cofnodwyd yn y llyfr arian parod lafr costau staff (Llinell 4) a llog ar benthyciadau/ad-daliadau cyfalef (Llinell 5).				
7. (+) Balansau a garwyd ymlaen	£47,768	£54,798	Cyfanswm y balansau a'r cronfeydd wrth gefn ar ddiwedd y flwyddyn. Rhaid iddo fod yn hafal i (1+2+3) - (4+5+6).				
Datganiad o falansau							
8. (+) Dylediwr	-	-	Cyfrifon incwm a gwarant yn unig: Nodwch werth dyledion sy'n ddyledus i'r corff ar ddiwedd y flwyddyn.				
9. (+) Cyfanswm arian parod a buddsoddiadau	£47,768	£54,798	Pob cyfrif: Swm yr holl gyfrifon banc cyfredol a chadw, daliadau ariannol a buddsoddiadau a dddeir ar 31 Mawrth. Rhaid i hyn fod yn gyson â balans cysoni'r llyfr arian parod yn unol â chyswrtiad y banc.				
10. (-) Credydwr	-	-	Cyfrifon incwm a gwarant yn unig: Nodwch werth yr arian sy'n ddyledus gan y corff (hoblaw costau benthyg) ar ddiwedd y flwyddyn.				
11. (+) Balansau a garwyd ymlaen	£47,768	£54,798	Dylai cyfanswm y balansau fod yn gyson â llinell 7 uchod: Nodwch gyfanswm (8+9-10).				
12. Cyfanswm asedau sefydlog ac asedau hirdymor	-	-	Gwerth cofrestr asedau a buddsoddiadau pob ased sefydlog, ynghyd ag unrhyw asedau hirdymor eraill a dddeir ar 31 Mawrth.				
13. Cyfanswm benthygiadau	-	-	Balans cyfalef dyledus pob benthygiad a drydydd parhau ar 31 Mawrth (gan gynnwys FVAB).				
14. Nodyn datgeli cronfeydd ymddiriedolaeth	Ydy	Nac ydy	Amb.	Ydy	Nac ydy	Amb.	Mae'r corff yn gweithredu fel unig ymddiriedolaeth ac mae'n gyfrifol am reoli (a) cronfa/cronfeydd ymddiriedolaeth/ asedau (dylai darlennwyr nodi nad yw'r ffigurau uchod yn cynnwys unrhyw drafodion ymddiriedolaeth).

Datganiad Llywodraethu Blynyddol

Rydym yn cydnabod, fel aelodau o'r Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor, ein cyfrifdeby am sicrhau bod system rheolaeth fewnol gadarn ar waith, gan gynnwys paratoi'r datganiadau cyfrifyddu. Rydym yn cadarnhau, hyd eithaf ein gwybodaeth a'n cred, o ran y datganiadau cyfrifyddu ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2021, ein bod wedi gwneud y canlynol:

	Cytunwyd?		Mae 'DO' yn golygu bod y Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor wedi gwneud y canlynol:	Cyf y Dangwydd Perfformiad	
	Do	Naddo'			
1. Rydym wedi rhoi treftadau ar waith ar gyfer: - gweith rheoli ariannol effeithiol yn ystod y flwyddyn, a - pharato a chymradwyo'r datganiadau cyfrifyddu.	✓		Pennu ei gyfrifdeby a rheoli ei arian yn briodol a pharatoi a chymradwyo ei ddatganiadau cyfrifyddu fel y rhagnodir gan y gyfraith.	6, 12	
2. Cynnal system rheolaeth fewnol ddigonol, gan gynnwys mesurau a gynlluniwyd i atal a chamlod twyll a ffigred, ac adolygu ei heffeithiolrwydd.	✓		Gwneud treftadau priodol a derbyn cyfrifdeby am warchod yr arian cyhoeddus a'r adnoddau dan ei reolaeth.	6, 7	
3. Rydym wedi cynryd yr holl gamau rheymol i roi sicrwydd i n'n hunain nad oes unrhyw achosion o ddifffyg cydymffurfio gwinoneddod na phosti & chyfrifdeby, rheoladau na chodau ymarfer a allai gael effaith ariannol sylweddol ar allu'r Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor i gynnal ei fusnes nac ar ei sefyllfa ariannol.	✓		Onid wedi gwneud pethau y mae ganddo'r pler cyfrifdeby i'w gwneud ac wedi cydymffurfio â chodau ymarfer a safonau wrth wneud hynny.	6	
4. Rydym wedi darparu cyfe priodol i etholwyr arfer eu hawliau yn unol â gofynion Rheoladau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014.	✓		Rhoi'r cyfe i bob unigolyn & diddordeb archwilio cyfrifon y corff yn unol â'r hyn a nodir yn yr hysbysiad o'r archwiliad.	6, 23	
5. Rydym wedi cynnal arosiad o'r raiiau sy'n wynebu'r Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor ac wedi cynryd camau priodol i reoli'r raiiau hynny, gan gynnwys cyflwyno rheoladau mewnol ariannol ymarfer allanol fel y bo angen.	✓		Ystyried y raiiau ariannol a'r raiiau eraill a wynebu'r corff a delio â hwy'n briodol.	6, 9	
6. Rydym wedi cynnal system archwilio mewnol ddigonol ac effeithiol ar gyfer y cofnodion cyfrifyddu a'r systemau rheoli drwy gydol y flwyddyn ac wedi cael adroddiad gan yr archwilydd mewnol.	✓		Trefnu i unigolyn cymwys, yn annibynnol ar y rheoladau a'r gweithdrefnau ariannol, roi barn wrthychol ar ba un a yw'r rhain yn diwatsu anghenion y corff.	6, 8	
7. Rydym wedi ystyried a oes unrhyw yngyfrifdeby, rhwymedigaethau neu ymrwymadau, digwyddiadau neu drefnion, a ddigwyddodd naill ai yn ystod y flwyddyn neu ar ôl i'r flwyddyn ddod i ben, wedi cael effaith ariannol ar y Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor a, lle y bo'n briodol, wedi eu cynnwys yn y datganiadau cyfrifyddu.	✓		Datgelu popeth y dylai fod wedi ei datgelu am ei fusnes yn ystod y flwyddyn gan gynnwys digwyddiadau a ddigwyddodd ar ôl i'r flwyddyn ddod i ben os ydynt yn berthnasol.	6	
8. Rydym wedi cynryd camau priodol i fynd i'r afael â phob mater a godwyd mewn adroddiadau blaenorol gan archwilydd mewnol ac allanol.	✓		Ystyried a chymryd camau priodol i fynd i'r afael â phob mater a godwyd i'w sylw gan archwilydd mewnol ac allanol.	6, 8, 23	
9. Cronfeydd ymddiriedolaeth – yn rhinwedd ein swydd fel ymddiriedolwr, rydym wedi: cyflawni ein cyfrifdeby mewn perthynas ag atebolwydd am y gronfa/cronfeydd gan gynnwys cyflwyno adroddiadau ariannol a, lle y bo angen, cynnal archwiliadau annibynnol.	Do	Naddo	Archwilio	Cyflawni ei gyfrifdebyau yn rhinwedd ei swydd fel unig reolwr-ymddiriedolwr ymddiriedolaeth neu ymddiriedolaethau lleol.	1, 6

Ar ddaen ar wahân, rhoch eiddiadau i'r archwilydd allanol ar gyfer pob ymateb 'naddo' a nodwyd, a ddiatfych pa gamau weithredu sy'n cael eu cynryd i fynd i'r afael â'r gwenddau a nodwyd.

Nodiadau datgelu ychwanegol

Parheli yr wybodaeth ganlynol i gynorthwyo'r darlennydd i ddeall y datganiad cyfrifyddu a/neu'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol:

1. Gwariant dan A137 Deddf Llywodraeth Leol 1972 ac A2 Deddf Llywodraeth Leol 2000

Mae Adran 137(1) Deddf 1972 yn caniatáu i'r Cyngor wario ar wellgareddau nad oes ganddo unrhyw bŵerau penodol eraill ar eu cyfer os yw'r Cyngor o'r farn bod y gwariant er lles, ac y bydd yn dwyn budd uniongyrchol i, yr ardal neu unrhyw ran ohoni, neu'r cyfan neu rai o'i thrigolion, ar yr amod bod y budd yn gymesur â'r gwariant. Mae Adran 137(3) hefyd yn caniatáu i'r Cyngor ysgwyddo gwariant at rai dibenion elusenol ac eraill. Yr uchafswm gwariant y gellir ei ysgwyddo dan adran 137(1) a (3) ar gyfer blwyddyn ariannol 2020-21 oedd £8.32 yr eitholwr.

Yn 2020-21, fe wnaeth y Cyngor daladau yr oedd eu cyfanswm yn £_____ dan adran 137. Mae'r taliadau hyn wedi'u cynnwys o fewn 'Taliadau eraill' yn y Datganiad Cyfrifyddu.

2.

3.

* Dylid cynnwys yma unrhyw ddatgeliadau ychwanegol sy'n angenrheidiol yn nhyb y Cyngor i gynorthwyo'r darlennydd i ddeall y datganiad cyfrifyddu a/neu'r datganiad llywodraethu blynyddol.

Cymeradwyaeth ac ardystiad y Cyngor/Pwyllgor

Y Cyngor/Pwyllgor sy'n gyfrifol am berato'r datganiadau cyfrifyddu a'r datganiad llywodraethu blynyddol yn unol â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 (y Ddeddf) a Rheoladau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014.

Ar dystiad gan y Swyddog Ariannol Cyfrifol Ardystiad fod y datganiadau cyfrifyddu yn y Ffurflen Blynyddol hon yn rhoi darlun teg o sefyllfa ariannol y Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor, a'i incwm a'i wariant, neu'n cyflwyno'r derbyniadau a'r taliadau'n brodol, yn ôl y digwydd, ar gyfer y flwyddyn a ddadeth i ben 31 Mawrth 2021.	Cymeradwyaeth gan y Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor Cadarnhaf fod y datganiadau cyfrifyddu hyn a'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol wedi eu cymeradwyo gan y Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor o dan gylchymod cofnod.
Llofnod y Swyddog Ariannol Cyfrifol: <i>C. Humphreys</i>	Cylchymod cofnod <i>Ansist 21/5/21</i>
Enw: <i>CARA E. HUMPHREYS</i>	Llofnod Cadairydd y cyfarfod: <i>I. W. Evans</i>
Dyddiad: <i>17/6/21</i>	Enw: <i>ERYL W. EVANS</i>
	Dyddiad: <i>17/6/21</i>

Adroddiad archwilio mewnol Blynnyddol ar gyfer:

Enw'r corff:

CYNGOR BEO LIANFILLANOR GŴYN MURIE

Mae archwiliad mewnol y Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor, gan weithredu'n annibynnol ac ar sail asesiad o risg, wedi cynnwys cynnal asesiad dewisol o gydymffurfiaeth â'r gweithdrefnau a'r rheolaethau perthnasol y disgwyllr iddynt fod ar waith yn ystod y flwyddyn ariannol sy'n dod i ben 31 Mawrth 2021.

Cynhaliwyd yr archwiliad mewnol yn unol ag anghenion y Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor a'r gwaith a drefnwyd. Ar sail y canfyddiadau yn y meysydd a archwiliwyd, ceir crynodeb o gasgliadau'r archwiliad mewnol yn y tabl hwn. Nodir isod amcanion rheolaeth fewnol a chasgliadau'r archwiliad mewnol ar ba un a oedd yr amcanion canlynol o ran rheolaeth, yn mhob ffordd bwysig, yn cael eu bodoni drwy gydol y flwyddyn ariannol i safon sy'n ddigonol i ddiwallu anghenion y Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor.

	Cytunwyd?				Amlinellid o'r gwaith a wnaed fel rhan o'r archwiliad mewnol (DS nid oes angen hyn os cyflwynwyd adroddiad archwilio mewnol manwl i'r corff)
	De	Naddu	Amh.	Heb ei gynnwys	
1. Mae'r llyfrau cyfrifon priodol wedi'u cadw'n briodol drwy gydol y flwyddyn.	✓				Y Ffioeau yn y Llyfr Cyfrifon wedi eu cysoni yn eidd y Cyngor SANC
2. Bodirwyd rheoladau ariannol, cefnogwyd taliadau gan antorhebau, cymeradwywyd gwarant a rhoddwyd cyfrif priodol am TAW.	✓				AWPONGE'NELL LITHUR I GEMOGI'N GON POB UN TALHAD
3. Aessodd y corff y rhaglau sylweddol i gyflawni ei amcanion ac adolygodd ddigonrwydd y trefniadau ar gyfer eu rheol.	✓				Y POLISI YSARLANT WEDI CAEL EI WIRIO
4. Deilliodd y gofyniad blynnyddol am traeseptantolraddnoddau o broses gyllidebu ddigonol, cafodd cynnydd yn eidd y gyllideb ei forstro'n rheolaidd, ac roedd y cronfeydd wrth gefn yn briodol.	✓				COEDD Y PRASEPT A'R CROJ FENID DDYMAID YN LLEN YN DDIGON I DALU'R COSTAU
5. Cafodd yr iswm digwylliedig ei dderbyn yn llawn, ar sail prisiau cywir, ei gofnodi'n briodol a'i fancia'n syth, a rhoddwyd cyfrif priodol am TAW.	✓				WEDI GWIRIO GOD POB IACUM WEDI EI GYNNWYS YN Y LLYFR CYFRIFON AC WEDI EI RHOE DDIGON YN Y SANC
6. Cefnogwyd taliadau arian mân yn briodol gan dderbynebau, cymeradwywyd gwarant a rhoddwyd cyfrif priodol am TAW.	✓				WEDI GWIRIO GOD COFNOD O GOD TALHAD A'W GOD YN CYTUNO A'R CYFRIF SANC
7. Tahyd cyflogau i gyflogion a hofansau i aelodau yn unol â chymradwyaethau a gofnodwyd, a chymhwyswyd gofynion TWE ac Yswiriant Gwladol yn briodol.	✓				GWIRIAD Y LLYFR CYFRIFON YN GEBYN Y SLIP CYFLOG A'R SANC
8. Roedd y colfstrau asedau a buddsoddiadau yn gyflawn, yn gywir, ac yn cael eu cynnal yn briodol.	✓				WEDI GWIRIO Y DATERIANIADAU SANC YN GEBYN Y LLYFR CYFRIFON

	Cytunwyd?				Amlinellad o'r gwaith a wnaed fel rhan o'r archwiliad mewnol (OS nid oes angen hys o's cyflwynwyd adroddiad archwilio mewnol manwl i'r corff)
	Do	Naddo*	Amh.	Heb ei gynnwys**	
9. Cafodd cysoniadau cyfrifon banc cyfnodol ac ar ddiwedd y flwyddyn eu cynnal yn briodol.	✓				WEDI GYFIDIO Y LLYFRE CYFRIFON YN ERECHU Y BANC
10. Cafodd datganiadau cyfrifyddu a baratwyd yn ystod y flwyddyn eu paratoi ar y sail cyfrifyddu gywir (dedyrniadau a thaliadau/norm a gwanant), roeddent yn gyson â'r llyfr arian parod, wedi'u cofnogi gan drywydd archwilio digonol o gofnodion sylfaenol, a, lle y bo'n briodol, cafodd dyledwyr a chredydwyr eu cofnodi'n briodol.	✓				Y CHAFERON WEDI GU PARATOI AC SAIL DEESYNWADAU A THALIADAU AC YN CWTUNO ERFID ANFONWADAU A DEESYNWADAU A HENYD Y CHAFER BANC
11. Cronllydd ymddiriedolaeth (gan gynnwys ymddiriedolaethau elusenol). Mae'r Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor wedi cyflwyno ei gyfrifdebiau fel ymddiriedolaeth.	✓				MAE'R LLYFRE CYFRIFON YN CWTUNO A'R DATGANIAD BANC

Rheolir rheoldebau digonol yn bwrdd ar gyfer unrhyw feysydd nad a nodwyd gan y Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor (rheoldebau unrhyw feysydd nad a nodwyd neu ar dudalennau ar wahân os oes angen).

	Cytunwyd?				Amlinellad o'r gwaith a wnaed fel rhan o'r archwiliad mewnol (OS nid oes angen hys o's cyflwynwyd adroddiad archwilio mewnol manwl i'r corff)
	Do	Naddo*	Amh.	Heb ei gynnwys**	
12.					
13.					
14.					

* Os atebwyd 'naddo', nodwch y poblygiadau a'r camau sy'n cael eu cymryd i fynd i'r afael ag unrhyw wendid rheol a nodwyd (ychwanegwch dudalennau ar wahân os oes angen).

** Os atebwyd 'heb ei gynnwys', nodwch pryd y gwanatwyd y gwaith archwilio mewnol mwyaf diweddar yn y maes hwn a phryd y bwriadid ei wneud nesaf, neu os nad oes angen ei gynnwys, rhaid i'r archwilydd mewnol esbonio pam nad oes angen hynny.

(Mae fy nghenlyddiaethau manwl a'm hargymhellion yr wyf yn eu dwyn i sylw'r Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor wedi'u cynnwys yn fy adroddiad manwl i'r Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor dyddiedig _____) * Os nad oes adroddiad wedi'i baratuo

Cadarnhau archwiliad mewnol

Rwyf i'f ydym yn cadarnhau nad wyf i'f ydym ni, fel archwilydd mewnol y Cyngor, wedi ymgymryd â swyddogaethau reoli na gweinyddol o fewn y corff (gan gynnwys paratw'r cyfrifon) nac fel sefod o'r corff yn ystod y blynyddoedd ariannol 2019-20 a 2020-21. Cadarnhaf hefyd na fu unrhyw achos o wrthdaro buddiannau ynghyd fy mhenedig.

Enw'r unigolyn a gynhaliodd yr archwiliad mewnol:

TELERI JONES

Llefnod yr unigolyn a gynhaliodd yr archwiliad mewnol:

Teler Jones
28/6/21

Dyddiad: